

* * *

יוסי גמזו

חַנּוּכָּה מִתְרַמֵּי פְּגִזִּים בְּאֶרֶץ גִּשָׁן

צילום: מיכה בר-עם

מֵאַחַר שֶׁלֹּא מִכְבָּר זְכוּ רַבִּים לִפְגֵּשׁ אֶת
זְכְרוֹנוֹת שְׁלַל לוחֲמֵי מִלְחַמַת יוֹם כְּפוֹר
בְּמֵלֶאֱת מִם שָׁנִים מֵאָז שֶׁהוּ בְּאֶרֶץ גִּשָׁן
מִתְבַּקֵּשׁ בְּחִנּוּכָה לְשַׁמֵּעַ אֶת סְפוֹר
הַמִּסְגָּר הַיְרוּשָׁלַמִי שְׁלוֹמִי לוֹיִתָן
שׁוֹמְנָה עִם סֶגֶל חֲטִיבַת יְרוּשָׁלַיִם
שֶׁצִּלְחָה אֶת תְּעֵלַת סוּאֶץ וְשִׁנְתָן
לָהּ לְחַג חַג זֶה מִמְעַרְב לְקוֹ-הַמַּיִם.

כֵּן, לְחַג שֵׁם חַג-אוֹרִים נִתֵּן לָהּ, אֲבָל גַּם
לְמִטְחֵי אִשׁוֹ שֶׁל צָבָא סַאדָאֵת נִתְּנָה בְּלִי הַרְף
הַזְדַּמְנוֹת לְחֹג בְּעוֹפְפִים וּבְדִלְגָם
עַל פְּנֵיו שֶׁל טֹחַ קָצָר בְּשׁוֹנֵג שׁוֹחַר לְטֹרֵף
שׁוֹתְקֵל מִיַּד בְּתִשׁוּבַתֶם שֶׁל כְּלֵי-הַיָּרִי
שִׁמְהֵם פְּלִטָה חֲטִיבַתוֹ שֶׁל שְׁלוֹמִי אִשׁ
לְעִבְרוֹ שֶׁל הָאוֹיֵב בְּשִׁצְף אֲרִטִילָרִי
כִּי שְׂדֵי־אֵלּוּג-פְּגִזִּים זֶה שָׁב וְהִתְנַעַשׁ
יוֹם וְלַיְלָה עַד שֶׁבִּין שְׁנֵי הַצְּבָאוֹת נֹתֵר
רַק שְׂדֵה תִירֵס יִרְקָרַק שְׁחֲמָשִׁים הַמְטֹר
שֶׁל אֲרִכּוֹ הָיוּ כָּל הַמְרַחֵק שְׁבוּ הַמְטֹר
מִכָּל צֵד עַל יְרִיבוֹ הַמְסַתְנֶה בְּסִתֵּר
הַפְּרָגוֹד גְּבֵה-הַקְּנִיִם וְצִפּוּף-הָאֲשָׁבּוּלִים
תִּפְתַּת בּוֹ כָּל 'בוֹם' הַרְעִיד עֲלֵים וּגְבַעוּלִים.

וְהִנֵּה, כְּשִׁמְפָקְדוֹ שֶׁל שְׁלוֹמִי עָט כְּנָשֶׁר
עַל אוֹתוֹ אֲמֵן-מִתְתַּכֵּת שְׁמַמֵּשׁ הַכָּה
תְּדַהֵמָה מִשְׁקָרָא לוֹ בְּמִכְשִׁיר-הַקֶּשֶׁר:
"שְׁלוֹמִי, מֵאַחַר שֶׁכְּבָר מָחַר חַג חִנּוּכָה
מִתְבַּקֵּשׁ כָּאֵן הוֹד מִסְגְּרוֹתֶךָ לְמֵרוֹת הַלְחִץ
שֶׁל אוֹתָם חִלּוּפֵי-אֵשׁ בֵּינֵינוּ לְמַצְרִים
לְפַבְּרַק לָנוּ חִנּוּכָה כְּתִגּוּבַת-מִחִץ
שֶׁתִּמְחִישׁ לְמֵאֲסָרִים שְׁשׁוּם 'בוֹמִים' לֹא עוֹצְרִים
שׁוּם מִסְרֵת יְהוּדִית בֵּימֵי שְׁלוֹם אוֹ קָרֵב
כִּי מָחַר עִם גֵּר רֵאשׁוֹן יִטְלוּ עַל הַמֵּאֲזִינִים
בֵּין אֶסְלָאִם וְיִתְדוֹת גַּם אוֹר לוֹהֵט וְרֵב
וְגַם זָמַר שִׁיקְרַע לָהֶם אֶת הָאֲזִינִים..."

וְלִכֵּן, בֵּינוֹן שְׁשְׁלוֹמִי לֹא רַק רַב-אֲמֵן
בְּמִתְתַּכֵּת אֲלֵא גַם אִישׁ-חֲטִיבָה קוֹרְקִטִי

הוא זחל בין פגרי טאנקים שבהם זמן
לאותן ידי-זהב שלו אוצר אקלקטי
של קסדות מפתחות ותרמילי פגזים
והרפיב זו על גב זה עד מחרת בערב
בומבה של חנכיה שבה היו חוזים
כל אנשי החטיבה שנוכחו כי חרף
חלופי האש הוא התחכם למצא ממש
בין שברי כלי-נשק גם מקלע תרומת רוסייה
מן הסוג "דשאקר" ועשהו לשמש
כך שדין הלכות החג נרחיק אנדרלמוסיה.

ואכן, משיצנח החשף מרקיעה
הצונן של ארץ גשן על אנשי החיל
הדלקה באור גדול אותה חנכיה
שצורף לה, כתגברת, נר נוסף כל ליל
ושמונת הפמוטות מתרמילי פגזים
חבושי קסדות-פלדה מהפכות כגביע-
יין ענקי בו במקום יין יש בנזין
כמו בדרו בלורית של אור מול אפל הרקיע.

וכמו רעם התוכף את שאגת עזו
לאחר הבזק ברק באפלת שמי חרף
נשמעה פתאם שירת ה"מעוז צור" וזו
הדהדה מכל גרונות החטיבה עד ערף
שדה התירס, שם קלטו אותה פרוי-אזנים
חילי סאדאת שלהבין לבם נעור
כי אפלו אם שורר סביב חשף מצרים
היאהוד שירים נעוד לחג את חג-האור.

ומזור, כשזהר החנכיה של שלומי
נתהבהב כמין אזכור לימי הפכבים
מול חילם של המצרים וכמו אמר לה "דמי!"
לאשם של אנשיהם שזה דורות רבים
נשטפו מוחותיהם ברעל אנטישמי
הם פשוט חדלו לירות, מכי פליאות עזות
שפשוטו במחנם בוליוס אפידמי
והקשיבו לשירת ה"מעוז צור" הזאת
שאולי, אולי קטן, אבל בפרספקטיבה
של מקסם נס פף השמן עוררה ולוא
גם מצרי אחד שם לדמין אלטרנטיבה
הזויה על מה שמיליוני מצרים יוכלו
להפיק משלום-אמת עם היאהוד האלה
השרים מטוח חמשים מטר, לא יותר,
את שירו של עם שלא נלאה וגם לא ילא
להדליק גרות של חג עליו לא יותר
לעולם כמו על ארצו ומורשתו בשיח-
מסרתו בין הימים ההם לזמן הזה
ובפרט שפאן שניהם (צרוף-מקרים מפתיע!)

שְׁנֵי כוֹחוֹת-הַחַד הַמְשַׁתְּפִים בַּמְחֻזָּה
נִקְרָאִים "חֲטִיבָה 6" בְּמֵאסְרֵית וּשְׁפַת-עֶבֶר
וְצֵרוֹף 6/6 בְּתַחוּם הָאוֹפְטוֹמְטְרִיָּה
מְשַׁמְעוּ רְאוֹת חֲדָה, מָה שְׁחֹסֵר לְחֶבֶר
מְדִינוֹת עֶרֶב הַמְחֻטְּפוֹת מִכֶּה טְרִיָּה
לְעֶצְמָן מְזֵה שְׁנַיִם בְּבַעֲרוֹת וְעֵנִי
בְּמִצְרַיִם, בְּעִירָק, בְּסוּרְיָה וּבִשְׂאֵר
אַרְצוֹתָיו שֶׁל פּוֹנְדְּמֶנְטְלִיזְם בֵּין מִלְיוֹנִים
חֲשׂוֹכִים וּמוֹסְתֵי שְׁנֵאָה שְׂבֵה נִפְעֵר
לֹא רַק פֶּעַר-הָאִיבָה בֵּין סוּנָה וּבֵין שִׁיעָה
אֶלֶּא לֹא פְּחוֹת מְכֹף בֵּין חֶפֶשׁ וְקִדְמָה
וְאֶסְלָאֵם צְמֵא-דָם שְׂאֵת עֲמִיו אֵינּוּ מוֹשִׁיעַ
בְּטִבְחָם אִישׁ אֶת אַחִיו עַד שֶׁכָּבֵר אֲזִי נִדְמָה
כִּי לְמוֹל חֲנֻכֵּית חֵיל מִירוּשָׁלַיִם
עוֹד לְפָנַי "אַבִּיב עֶרְבִי" כּוֹזֵב מְרֵאשׁ נִבְּא
הַהֶבְדֵּל בֵּין מְרֻסְתּוֹ שֶׁל מוֹרְסִי – וּמִצְרַיִם
שֶׁבְנִיָּה מְצַפִּים לְאוֹר שְׁטָרֵם בָּא...